Gemeente Voorschoten

Integraal Veiligheidsplan 2027-2030

Voorwoord burgemeester

Voorschoten is een gemeente waar het prettig wonen, werken en leven is. Veel inwoners voelen zich veilig en zetten zich actief in voor hun buurt, vereniging of omgeving. Dat is iets om trots op te zijn. Veiligheid is echter niet vanzelfsprekend. Iedere dag zetten vele professionals zich hiervoor in. Ik denk daarbij aan onze politie, BOA's, onze gebiedsofficier en het Openbaar Ministerie, maatschappelijke partners en alle andere medewerkers en vrijwilligers die zich, vaak buiten het zicht van inwoners, inzetten voor een veilig en leefbaar Voorschoten. Dankzij de betrokkenheid, vakmanschap en samenwerking van deze professionals, staat er een stevige basis. In het bijzonder wil ik ook ons vrijwillige brandweerkorps noemen. De brandweer vervult een belangrijke rol bij de bestrijding van incidenten en crises, zowel in Voorschoten als in de regio. De aanwezigheid van een brandweerkazerne in onze gemeente draagt bij aan een snelle paraatheid en inzet wanneer dat nodig is. De vrijwilligers staan dag en nacht klaar en leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan de veiligheid van onze gemeente. Hun inzet, betrokkenheid en loyaliteit zijn bijzonder en verdienen onze grote waardering.

Tegelijkertijd verandert de wereld om ons heen. Veiligheidsvraagstukken ontwikkelen zich sneller, zijn soms minder zichtbaar en spelen zich steeds vaker deels af in het online domein. Ook landelijke en internationale ontwikkelingen kunnen merkbaar zijn in onze gemeente. Dat vraagt van ons dat we niet alleen aandacht hebben voor de veiligheid van vandaag, maar ook vooruitkijken naar de uitdagingen van morgen.

Daarbij past ook realisme. De inzet van onze afdeling Openbare Orde en Veiligheid en de politie is waardevol, maar kent haar grenzen. Met een relatief beperkte capaciteit staan wij voor een brede en steeds complexere veiligheidsopgave. Dat betekent dat we niet alles tegelijk kunnen oppakken en dat het maken van keuzes soms noodzakelijk is. In dit Integraal Veiligheidsplan brengen we focus aan en bepalen we waar onze inzet de komende jaren het meeste effect heeft voor de veiligheid en leefbaarheid van Voorschoten.

De komende jaren blijven we aandacht houden voor de thema's die inwoners dagelijks raken, zoals overlast, criminaliteit en een veilige leefomgeving. Daarnaast verbreden we onze focus naar ontwikkelingen die in de komende jaren steeds belangrijker worden, zoals online criminaliteit, ondermijning, maatschappelijke spanningen en het versterken van de weerbaarheid van inwoners, organisaties en de gemeente.

Samen met inwoners, ondernemers en onze partners blijven we werken aan een gemeente waarin mensen zich veilig voelen, naar elkaar omkijken en op elkaar kunnen rekenen. Zo zorgen we er samen voor dat Voorschoten, ook in de toekomst, een veilige, leefbare en veerkrachtige gemeente blijft.

Nadine Stemerdink
Burgemeester gemeente Voorschoten

Inhoud

1. Inleiding 4
2. Strategische veiligheidsthema's 2027-2030 7
3. Doelstellingen per strategisch veiligheidsthema 9
3.1 De aanpak op online criminaliteit 9
3.2 De aanpak op ondermijning 11
3.3 Maatschappelijke spanningen, extremisme en radicalisering 13
3.4 Het versterken van de weerbaarheid 15
4. Overige veiligheidsthema's binnen het Integraal Veiligheidsplan 17
4.1 Sociale overlast 18
4.2 Woninginbraken en veel voorkomende criminaliteit (HIC/VVC) 17
4.3 Rampenbestrijding en crisisbeheersing 19
4.4 Femicide en intieme terreur 18
5. Toezicht en Handhaving 20
6. Bijlagen 22
6.1 Veiligheidsbeeld Voorschoten 22
6.2 Uitkomsten enquête 22
6.3 Bronnen 30

1. Inleiding

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2027–2030 van de gemeente Voorschoten. In dit document worden de kaders geschetst waarbinnen de gemeente in de komende jaren werkt aan veiligheid. Het doel is om het huidige veiligheidsniveau te behouden en waar nodig gericht te verbeteren. De strategische doelstellingen uit dit IVP worden uitgewerkt in periodieke uitvoeringsplannen. Daarin worden per thema concrete activiteiten, verantwoordelijke partijen en waar mogelijk indicatoren opgenomen. Over de voortgang wordt periodiek aan het college en de gemeenteraad gerapporteerd via de P&C-cyclus. Tussentijds kan de inzet worden aangepast wanneer het actuele veiligheidsbeeld daartoe aanleiding geeft.

Het IVP fungeert als richtinggevend kader voor de inzet op veiligheid en maakt inzichtelijk hoe de gemeente samen met partners werkt aan een veilige en leefbare omgeving. Tegelijkertijd is het uitgangspunt dat er ruimte blijft voor flexibiliteit. Maatschappelijke ontwikkelingen en gebeurtenissen, zowel lokaal als mondiaal, kunnen zich snel opvolgen en directe impact hebben op de gemeente. Daarom is dit plan geen statisch document, maar kan het waar nodig worden aangevuld of bijgesteld om in te spelen op de actualiteit. Op deze manier blijft de gemeente Voorschoten in staat om effectief en wendbaar te reageren op nieuwe ontwikkelingen en veiligheidsvraagstukken.

Veiligheid in het coalitieakkoord 2026-2030

De gemeente Voorschoten zet in algemene zin in op een wijkgerichte, integrale en domeinoverstijgende aanpak, ook voor de inzet op veiligheid. Daarbij geldt als uitgangspunt dat “veiligheid begint bij buurten en wijken waar mensen elkaar kennen en vertrouwen”. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het vergroten van de sociale veiligheid, onder andere door het verbeteren van verlichting en de inrichting van de openbare ruimte, zodat “iedereen zich ook in de avond veilig kan verplaatsen”. Daarnaast wordt ingezet op het versterken van de digitale weerbaarheid van inwoners en ondernemers, onder meer door preventie en voorlichting rondom online criminaliteit.

De uitgangspunten uit het coalitieakkoord vormen een belangrijke basis voor het veiligheidsbeleid van Voorschoten. Tegelijkertijd laat het actuele veiligheidsbeeld zien dat veiligheidsvraagstukken zich in toenemende mate ontwikkelen buiten de direct zichtbare leefomgeving van inwoners. Criminaliteit, maatschappelijke onrust en ondermijnende activiteiten spelen zich steeds vaker gedeeltelijk online af of zijn minder zichtbaar aanwezig in de openbare ruimte. Daarom verbreedt dit IVP de focus van de traditionele veiligheidsopgaven naar ontwikkelingen die de komende jaren naar verwachting een grotere invloed zullen hebben op de lokale veiligheid. De ambities zoals verwoord in het Coalitieprogramma en de gekozen prioriteiten in dit IVP versterken elkaar daarbij: een wijkgerichte aanpak, sterke netwerken en zichtbare aanwezigheid van partners vormen juist een belangrijke basis voor het vroegtijdig signaleren en aanpakken van nieuwe veiligheidsvraagstukken.

Ambities en beschikbare capaciteit

De beschreven opgaven en ambities moeten worden waargemaakt met een beperkte capaciteit bij zowel de gemeente als de politie. De afdeling die binnen gemeente Voorschoten aan de lat staat voor Veiligheid in algemene zin bestaat uit: een teamleider, een adviseur crisisbeheersing, een regisseur ondermijning en een adviseur Openbare Orde en Veiligheid. Daarnaast zijn er drie handhavers in Voorschoten waarvan één senior handhaver. Er is vanuit juridische zaken ondersteuning en er wordt nauw samengewerkt met collega’s die werkzaam zijn binnen (APV)vergunningverlening en (bouw)toezicht.

De lokaal zichtbare politiecapaciteit bestaat uit drie wijkagenten. Daarnaast verrichten verschillende andere politiefunctionarissen werkzaamheden voor Voorschoten, onder meer op het gebied van opsporing en recherche, het afhandelen van incidenten, aanwezigheid bij evenementen en het opstellen van bestuurlijke rapportages. Deze functionarissen vormen een onmisbaar onderdeel van de politie-inzet voor Voorschoten. Omdat zij niet uitsluitend voor de gemeente werken, is hun bijdrage aan de lokale veiligheid echter minder zichtbaar.
Met deze beperkte gemeentelijke en politiecapaciteit moet een brede veiligheidsopgave worden uitgevoerd, naast de inzet die nodig is voor actuele incidenten en ontwikkelingen. Dit vraagt om scherpe prioritering, nauwe samenwerking met partners en het maken van keuzes. Niet alles kan tegelijkertijd of met dezelfde intensiteit worden opgepakt.

Jeugd als doorsnijdend thema

In de enquête over veiligheid scoort overlast door jongeren relatief hoog. Dit sluit aan bij het landelijke beeld, waarin jongerenoverlast door een aanzienlijk deel van de inwoners wordt ervaren. Ook in Voorschoten vraagt dit om blijvende aandacht voor lokale signalen en, waar nodig, om gerichte inzet van bijvoorbeeld handhaving. Tegelijkertijd is jongerenoverlast geen specifiek Voorschotens verschijnsel. Jongeren bewegen zich ook over gemeentegrenzen heen. Voorschotense jongeren komen soms buiten de gemeente negatief in beeld, terwijl jongeren uit omliggende gemeenten soms in Voorschoten negatief in beeld komen. Hoewel het over het algemeen goed gaat met de jeugd in Voorschoten, zien we daarnaast landelijke ontwikkelingen die ook in onze gemeente aandacht vragen.

Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit zijn in dit Integraal Veiligheidsplan geen apart thema, maar jeugd als doelgroep krijgt wel specifieke aandacht binnen de thema's online criminaliteit, ondermijning en maatschappelijke spanningen, extremisme en radicalisering. De focus ligt op vroegsignalering, weerbaarheid, het bieden van passende ondersteuning, begrenzing en het voorkomen van verder afglijden in criminaliteit.
Jongeren zijn actief in de online leefwereld en zijn daar zowel slachtoffer van bijvoorbeeld fraude en misbruik, als soms zelf betrokken als dader, bijvoorbeeld bij digitale oplichting. Ook worden zij relatief makkelijk geronseld voor criminele activiteiten en (soms gedwongen) ingezet voor handelingen, zoals het bezorgen van drugs en het plaatsen van explosieven. Twee ontwikkelingen die in dit kader worden genoemd, zijn de inzet van de jeugdgerichte preventieve interventies Dealbreakers en Specialistisch jongerenwerk.

Dealbreakers

Voorschoten zet in op Dealbreakers om de weerbaarheid van jongeren tegen (online) criminaliteit en ondermijnende invloeden te versterken. Dit is een preventief programma waarin leerlingen via interactieve lessen en realistische scenario’s leren omgaan met verleidingen zoals groepsdruk, ronseling en criminaliteit. In Voorschoten worden gesprekken gevoerd met scholen over de inzet van Dealbreakers in groepen 7 en 8 van het basisonderwijs. Het gaat dan om het programma ‘Kapot sterk’ wat onderdeel is van de doorlopende leerlijn van Dealbreakers. Met ‘Kapot sterk’ worden kinderen al op jonge leeftijd bewust gemaakt van risico’s en leren zij vaardigheden om weerbaar te handelen.

Specialistisch jongerenwerk

Ter aanvulling op het reguliere jongerenwerk zet Voorschoten in op specialistisch jongerenwerk, gericht op de kleine groep jongeren die risico loopt om betrokken te raken bij overlast en criminaliteit. Uit onderzoek blijkt dat regulier jongerenwerk deze doelgroep niet bereikt, terwijl juist deze relatief kleine

groep een grote impact kan hebben op de lokale veiligheid en leefbaarheid. Specialistisch jongerenwerk richt zich daarom op intensief en outreachend contact, het opbouwen van sterke werkrelaties en het bieden van individuele begeleiding, perspectief en waar nodig toeleiding naar zorgaanbod. Daarbij is expliciet aandacht voor de online leefwereld van jongeren, waarbij ook inzet wordt gepleegd op het bereiken en begeleiden van jongeren in digitale omgevingen. In de regio, en met name in Leiden, is deze aanpak al succesvol toegepast. Omdat deze jongerenwerkers ook te maken hebben gehad met jongeren uit Voorschoten, is het een logische stap om deze expertise lokaal in te zetten. Met deze inzet versterken we de vroegsignalering, begeleiding en begrenzing van risicogedrag, met als doel te voorkomen dat jongeren verder afglijden.

Samenwerking Zorg & Veiligheid

De samenwerking tussen zorg en veiligheid is binnen Voorschoten een belangrijk uitgangspunt en sluit aan bij de wijkgerichte, integrale en domeinoverstijgende aanpak van de gemeente. Er wordt ingezet op het versterken van de verbinding tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein, met een duidelijke focus op preventie en vroegsignalering. In lijn met het coalitieakkoord wordt gewerkt met multidisciplinaire teams, zoals wijkteams en een stevig lokaal team, die inwoners tijdig ondersteunen en toeleiden naar passende hulp en ondersteuning. Door signalen vroeg te herkennen en in samenhang te beoordelen, kunnen problemen in een vroeg stadium worden aangepakt en waar mogelijk worden voorkomen.
Bij complexe problematiek werken gemeente en partners nauw samen, waarbij ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid bijdraagt aan een integrale aanpak gericht op een veilige en leefbare omgeving.

Bestuurlijke inzet

Naast preventie en samenwerking kan de gemeente bestuurlijke instrumenten inzetten om veiligheidsproblemen te voorkomen, te beperken of te beëindigen. Het kan daarbij onder meer gaan om toezicht en handhaving, de toepassing van de Wet Bibob, vergunningsmaatregelen en maatregelen ter bescherming van de openbare orde. Wanneer bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen samenkomen, wordt de inzet waar nodig afgestemd met politie, Openbaar Ministerie en andere betrokken partners. Zo kunnen de verschillende maatregelen elkaar versterken, waarbij iedere organisatie handelt vanuit haar eigen taken en bevoegdheden.

Enquête veiligheid

Voor de totstandkoming van dit IVP is naast veiligheidsbeelden, regionale analyses en gesprekken met veiligheidspartners ook gebruikgemaakt van de uitkomsten van een enquête onder inwoners en ondernemers van Voorschoten. De enquête geeft inzicht in hoe veiligheid lokaal wordt ervaren, welke plekken en situaties als minder veilig worden beleefd en welke onderwerpen volgens inwoners en ondernemers prioriteit vragen. De uitkomsten zijn benut als aanvullende lokale duiding bij het bepalen van de prioriteiten en de inzet voor de komende jaren. Daarbij geldt dat de enquête niet op zichzelf staat, maar wordt bezien in samenhang met objectieve cijfers, signalen van partners en regionale ontwikkelingen.
De enquête meet ook de subjectieve veiligheidsbeleving van de respondenten. Niet is onderzocht in hoeverre zelfselectie, de samenstelling van de respondentengroep en andere mogelijk beïnvloedende factoren van invloed zijn op de uitkomsten. De resultaten kunnen daarom niet zonder meer als representatief voor alle inwoners en ondernemers van Voorschoten worden beschouwd.

2. Strategische veiligheidsthema's 2027-2030

Bij het bepalen van de strategische veiligheidsthema's voor de periode 2027–2030 is gekeken naar de aard en ontwikkeling van veiligheidsvraagstukken, de kans dat deze zich voordoen en de impact die zij hebben op de samenleving. De gekozen prioriteiten kenmerken zich door een toenemende dreiging, een grote maatschappelijke impact, verstrekkende gevolgen voor inwoners wanneer deze fenomenen zich voordoen en een veranderende aard van de problematiek.

Op basis van actuele veiligheidsbeelden, landelijke en regionale analyses en de lokale situatie en cijfers in Voorschoten, zijn vier thema's als prioritair aangemerkt:

1. **Online criminaliteit,**
2. **Ondermijning,**
3. **Maatschappelijke spanningen, extremisme en radicalisering,**
4. **Het versterken van de weerbaarheid.**

Deze gekozen strategische veiligheidsthema's onderscheiden zich van meer traditionele vormen van criminaliteit doordat zij vaak minder zichtbaar, complexer en grensoverschrijdend zijn. Met name de eerste drie strategische veiligheidsthema's hebben betrekking op veiligheidsfenomenen die zich steeds vaker manifesteren in het digitale domein of in grensoverschrijdende en moeilijk waarneembare netwerken. Tegelijkertijd kunnen de gevolgen groot zijn, bijvoorbeeld door aantasting van de rechtsstaat, financiële schade voor inwoners en ondernemers, of verstoringen van de openbare orde en maatschappelijke verhoudingen. De verwevenheid van legale en illegale structuren en de toenemende digitalisering van deze fenomenen vragen om een andere en intensievere inzet van de gemeente en haar partners. Het vierde strategische veiligheidsthema, maatschappelijke weerbaarheid, richt zich aanvullend op het versterken van het vermogen van inwoners, organisaties en overheid om uiteenlopende verstoringen op te vangen, zich hiertegen te wapenen en hiervan te herstellen.

Hoewel het absolute aantal incidenten in Voorschoten in veel gevallen beperkt is, rechtvaardigen juist de ernst van mogelijke gevolgen en de landelijke en regionale trends dat op deze thema's extra inzet wordt gepleegd. Door hierop te prioriteren, wordt ingezet op het voorkómen van escalatie en het tijdig weerbaar maken van de samenleving, in plaats van het uitsluitend reageren op incidenten.

Naast de gekozen strategische veiligheidsthema's blijven ook andere veiligheidsvraagstukken van belang voor de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in Voorschoten, zoals woninginbraken en andere veel voorkomende criminaliteit (HIC/VVC), sociale overlast en rampenbestrijding en crisisbeheersing. Voor sociale overlast, woninginbraken en veel voorkomende criminaliteit bestaat een reguliere basisaanpak. Het lokale beeld op deze thema's is op dit moment overwegend beheersbaar. Indien ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, kan de inzet worden geïntensiveerd. Rampenbestrijding en crisisbeheersing vormen een wettelijk geborgde en structurele taak, waarvoor de gemeente blijvend investeert in voorbereiding, samenwerking en paraatheid.

Voorschoten blijft zo inzetten op de veiligheidsvraagstukken van vandaag, maar verbreedt de focus nadrukkelijk naar ontwikkelingen die de komende jaren steeds bepalender worden voor de lokale veiligheid. De keuze voor de in dit IVP opgenomen veiligheidsthema's geeft richting aan de inzet van de gemeente en haar partners in de komende jaren. In de volgende hoofdstukken wordt per thema nader beschreven wat de specifieke opgave en doelstellingen zijn voor Voorschoten en welke inzet nodig is om deze doelstellingen te realiseren.

In dit IVP wordt weerbaarheid breed opgevat als het vermogen van inwoners, organisaties en overheid om risico's te herkennen, zich daarop voor te bereiden, adequaat te handelen en van verstoringen te herstellen. Afhankelijk van het thema kan het gaan om digitale, maatschappelijke, organisatorische of bestuurlijke weerbaarheid.

3. Doelstellingen per strategisch veiligheidsthema

3.1 De aanpak op online criminaliteit

Online criminaliteit ontwikkelt zich snel en verandert van karakter. Waar voorheen vooral sprake was van cybercrime gericht op het binnendringen van systemen, verschuift de nadruk steeds meer naar vormen van criminaliteit waarbij mensen zelf worden misleid. Denk hierbij aan online fraude en social engineering, waarbij daders zich bijvoorbeeld voordoen als een bankmedewerker of bekende.
Deze ontwikkeling vergroot de maatschappelijke impact. Een bredere groep inwoners en ondernemers wordt direct geraakt, het vertrouwen in digitale dienstverlening neemt af en de grens tussen online en offline criminaliteit vervaagt. Tegelijkertijd speelt het online domein een steeds grotere rol in het dagelijks leven, met name voor jongeren. Hierdoor nemen zowel de risico's op slachtofferschap als de kans op betrokkenheid bij online criminaliteit toe.

Landelijk is sprake van een toename van zorgelijke online fenomenen, zoals online netwerken waarin extremistische, gewelddadige of nihilistische denkbeelden worden genormaliseerd. Hoewel deze ontwikkelingen zich momenteel niet prominent voordoen in Voorschoten, worden zij actief gevolgd.

Wat zien we in Voorschoten?

De ontwikkeling van online criminaliteit in Voorschoten volgt in grote lijnen het landelijke beeld. Naar verwachting is circa **één op de zes inwoners slachtoffer**, vergelijkbaar met Nederland en Zuid-Holland. Omdat online criminaliteit niet plaatsgebonden is en daders hun slachtoffers niet op locatie selecteren, zijn verschillen tussen gemeenten klein en wordt het beeld vooral bepaald door landelijke trends en de bevolkingssamenstelling.

Binnen dit beeld zien we dat **online fraude de meest voorkomende en groeiende vorm van criminaliteit is**. Met name aankoopfraude en vormen van digitale oplichting nemen toe, terwijl hacken relatief afneemt. Criminaliteit verschuift daarmee van het aanvallen van systemen naar het misleiden van inwoners, vaak via e-mail, sociale media of berichtendiensten.

Daarnaast wordt online criminaliteit steeds professioneler en makkelijker schaalbaar. Criminelen maken gebruik van bestaande tools en spelen in op digitale trends, waardoor zij met relatief weinig inspanning een grote groep inwoners kunnen bereiken.

Voor Voorschoten betekent dit dat vooral **financieel gedreven fraude en misleiding van inwoners centraal staan**. Ouderen zijn relatief kwetsbaar voor bijvoorbeeld bank- en helpdeskfraude, terwijl jongeren vaker te maken krijgen met online oplichting en digitale intimidatie. Daarbij blijft een aanzienlijk deel van de problematiek buiten beeld door de lage aangiftebereidheid.

Wat hebben we de afgelopen jaren gedaan?

De afgelopen jaren heeft Voorschoten actief ingezet op het vergroten van de weerbaarheid tegen online criminaliteit. In samenwerking met het Platform Veilig Ondernemen (PVO) zijn bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers, gericht op bewustwording en het bieden van praktische handvatten om cybercriminaliteit en digitale fraude te voorkomen. PVO richt zich landelijk en regionaal op het versterken van de weerbaarheid van ondernemers door middel van onder meer voorlichting, trainingen en het stimuleren van samenwerking tussen ondernemers, gemeenten en politie.

Voor jongeren is ingezet op preventie via Halt-voorlichting op basisscholen, waarbij bewustwording rondom online gedrag, digitale weerbaarheid en de gevolgen van online criminaliteit centraal staat. Halt richt zich op het voorkomen van (online) jeugdcriminaliteit door jongeren inzicht te geven in de gevolgen van hun gedrag en hen weerbaar te maken tegen risico's.

Daarnaast neemt Voorschoten deel aan de Cybercrime Challenge, een laagdrempelige en interactieve online training die inwoners helpt om veelvoorkomende vormen van cybercriminaliteit – zoals phishing en online fraude – te herkennen en te voorkomen. Deze e-learning bestaat uit korte modules en is toegankelijk voor een brede doelgroep, waardoor op een praktische en toegankelijke manier wordt gewerkt aan het vergroten van digitaal bewustzijn onder inwoners.

Sinds begin 2026 vervult de burgemeester van Voorschoten de rol van cyberburgemeester namens de politieregio Den Haag. Dit benadrukt het groeiende belang van digitale veiligheid en versterkt de bestuurlijke inzet op dit thema. In dat kader wordt intensief samengewerkt met het Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV), waarbij kennisdeling, gezamenlijke interventies en een integrale aanpak centraal staan. Deelname aan de actiedag 'Echt niet vandaag' en de bestuurlijke oproep aan alle gemeenten binnen de regio om online criminaliteit in het coalitieakkoord op te nemen, zijn recente voorbeelden.

Waar zetten we de komende vier jaar op in?

In de enquête noemen respondenten onder meer online fraude, phishing en digitale oplichting als veiligheidsproblemen. Dit bevestigt het belang om online criminaliteit niet alleen als landelijk of regionaal fenomeen te benaderen, maar ook lokaal te blijven inzetten op bewustwording, preventie en handelingsperspectief voor inwoners en ondernemers. Daarbij is het van belang om communicatie laagdrempelig en praktisch te houden, zodat inwoners weten hoe zij online risico's kunnen herkennen en waar zij terechtkunnen bij slachtofferschap of signalen.

We zetten in op:

- **Digitale weerbaarheid van inwoners vergroten.** We zetten in op laagdrempelige voorlichting en praktische activiteiten waarmee inwoners online fraude en misleiding beter leren herkennen en voorkomen.
- **Gerichte preventie voor kwetsbare doelgroepen.** We sluiten aan bij de risico's en informatiebehoeften van onder andere jongeren, ouderen en minder digitaal vaardige inwoners. Voor jongeren wordt onder meer gebruikgemaakt van Dealbreakers.
- **Meldings- en aangiftebereidheid versterken.** We maken duidelijk waar slachtoffers en getuigen terechtkunnen en benadrukken het belang van melden en aangifte doen.
- **Weerbaarheid van ondernemers versterken.** Samen met het Platform Veilig Ondernemen en andere partners bieden we ondernemers voorlichting, trainingen en handelingsperspectief.
- **Nieuwe fenomenen volgen en regionale samenwerking versterken.** Via regionale samenwerking houden we zicht op nieuwe werkwijzen en risico's en passen we de lokale inzet waar nodig aan.

3.2 De aanpak op ondermijning

Ondermijnende criminaliteit betreft vormen van (georganiseerde) criminaliteit waarbij de onderwereld en bovenwereld met elkaar verweven raken. Criminelen maken gebruik van legale structuren – zoals vergunningen, vastgoed, zorgsystemen of bedrijvigheid – om illegale activiteiten te faciliteren of te verhullen. Dit kan zich uiten in onder andere drugscriminaliteit, mensenhandel, witwassen en zorgcriminaliteit. Kenmerkend is dat de effecten zichtbaar zijn in de samenleving, bijvoorbeeld door uitbuiting, verloedering van bedrijventerreinen of misbruik van publieke voorzieningen.
De aanpak van ondermijning vraagt om een integrale benadering waarin preventie (voor jeugd onder andere Dealbreakers en het Specialistisch Jongerenwerk), signalering, toezicht en samenwerking met partners centraal staan.

Wat zien we in Voorschoten?

In Voorschoten doen zich verschillende vormen en risico's van ondermijning voor. Op basis van het huidige beeld zijn de volgende thema's relevant:

Mensenhandel en arbeidsuitbuiting
Bij controles worden signalen aangetroffen die kunnen wijzen op kwetsbare woon- en werksituaties, waaronder overbewoning, illegale prostitutie en mogelijke arbeidsuitbuiting. Deze signalen vragen om zorgvuldige beoordeling en, waar nodig, opvolging met betrokken partners.

Kwetsbare locaties en branches
Bedrijventerreinen, buitengebieden en opslaglocaties zijn gevoelig voor ondermijnende activiteiten. In regionaal verband worden ook mogelijk kwetsbare locaties aan het water genoemd, waaronder langs de Vliet.

Zorgcriminaliteit
Er is een groeiend risico op het gebruik van zorgconstructies als verdienmodel binnen georganiseerde criminaliteit. Dit vraagt om duidelijke afbakening ten opzichte van zorgfraude[1] en een gerichte aanpak. Zorgcriminaliteit verdient de komende jaren bijzondere aandacht omdat dit fenomeen steeds nadrukkelijker zichtbaar wordt binnen de landelijke en regionale ondermijningsaanpak.
Naast deze fenomenen blijft het van belang om nieuwe ontwikkelingen en trends binnen de georganiseerde criminaliteit te volgen en hier tijdig op te anticiperen.

Wat hebben we de afgelopen jaren gedaan?

De afgelopen jaren is stevig ingezet op het versterken van de weerbaarheid en aanpak van ondermijning:

Vergroten van bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid
- Structurele trainingen voor medewerkers, bestuur en partners (onder andere ondermijning en mensenhandel)
- Vergroten van bewustwording en meldingsbereidheid
- Inrichten van duidelijke interne meldroutes

[1] Zorgfraude betreft het misbruik van zorggelden of regels binnen het zorgstelsel, vaak financieel gedreven (zoals onjuiste declaraties of pgb-misbruik) en niet per se onderdeel van georganiseerde criminaliteit. Zorgcriminaliteit is een bredere vorm van ondermijning waarbij zorg juist wordt ingezet als verdienmodel of dekmantel binnen georganiseerde criminaliteit, vaak in combinatie met andere delicten en gericht op structurele uitbuiting van geldstromen en kwetsbare personen.

Opwerpen van barrières

- Actualisatie en toepassing van APV en Bibob-beleid
- Proactieve inzet van Bibob-toetsing
- Communicatie richting inwoners en ondernemers

Versterken van de informatiepositie

- Inrichting meldpunt ondermijning
- Deelname aan samenwerkingsverbanden (onder andere RIEC)
- Opzetten van lokale en regionale overlegstructuren
- Implementatie van het systeem Atlas

Gerichte analyses en toezicht

- Branche- en gebiedsanalyses (onder andere bedrijventerreinen, buitengebied)
- Periodieke integrale controles en themagerichte handhaving
- Inzet op signalen via onder andere BRP- en andere controles

Aanpak van criminaliteit met grote maatschappelijke impact

- Focus op georganiseerde drugscriminaliteit en mensenhandel
- Vaststelling en uitvoering van mensenhandelbeleid

Waar zetten we de komende vier jaar op in?

Voor de periode 2027-2030 zetten we in op het verder versterken en professionaliseren van de aanpak van ondermijning:

- **Versterken van de weerbaarheid** binnen de organisatie door kennis, bewustwording en toepassing van bestuurlijke instrumenten verder te vergroten
- **Structurele en zichtbare aanpak** van ondermijnende criminaliteit, onder meer door regelmatige integrale controles en consequente handhaving
- **Verbeteren van de informatiepositie** door risicolocaties, signalen en trends beter in beeld te brengen en te benutten voor prioritering
- **Intensiveren van de samenwerking** met ketenpartners zoals politie, OM, RIEC en toezichthouders
- **Gerichte aanpak van mensenhandel en arbeidsuitbuiting**, inclusief betere signalering, registratie en ondersteuning van slachtoffers
- **Aanpak van kwetsbare locaties en branches** door risicogericht toezicht, Bibob-inzet en samenwerking met ondernemers
- **Versterken van de aanpak van zorgcriminaliteit** door signalering, samenwerking en inzet van bestuurlijke maatregelen
- **Vergroten van meldingsbereidheid** onder inwoners en ondernemers via communicatie en laagdrempelige meldmogelijkheden
- **Flexibel inspelen op nieuwe fenomenen** binnen de georganiseerde criminaliteit

3.3 Maatschappelijke spanningen, extremisme en radicalisering

Maatschappelijke spanningen nemen toe en worden gekenmerkt door verharding, polarisatie en een afnemend vertrouwen in de overheid. Internationale ontwikkelingen werken steeds sneller door op lokaal niveau en kunnen leiden tot spanningen en incidentele ordeverstoringen. Digitale ontwikkelingen, zoals desinformatie en online mobilisatie, spelen hierbij een steeds grotere rol en kunnen bijdragen aan het versterken en versnellen van maatschappelijke onrust en radicalisering. (Regionaal Beleidsplan 2027-2030 Eenheid Den Haag)

Wat zien we in Voorschoten?

Voor Voorschoten geldt dat deze ontwikkelingen in perspectief moeten worden gezien: als relatief kleine gemeente blijft de openbare orde over het algemeen stabiel. Voorschoten kent momenteel weinig concrete casuïstiek op het gebied van extremisme en radicalisering. Tegelijkertijd vragen nieuwe en voorgenomen wet- en regelgeving om blijvende alertheid.

- **Opgaven rondom de huisvesting van asielzoekers en/of statushouders** Hierbij is aandacht voor een zorgvuldige inpassing in de omgeving van belang. Een goede voorbereiding, samenwerking tussen betrokken partijen en tijdige communicatie dragen bij aan een ordelijk verloop van deze trajecten.
- **Maatschappelijke spanningen** Maatschappelijke spanningen kunnen zich snel ontwikkelen onder invloed van landelijke of internationale gebeurtenissen. Lokale discussies over bijvoorbeeld de jaarwisseling en veranderingen in regelgeving kunnen leiden tot verhoogde emoties of maatschappelijke onrust. Ook internationale conflicten en geopolitieke ontwikkelingen kunnen lokaal doorwerken in de vorm van maatschappelijke spanningen, polarisatie, gevoelens van onveiligheid en incidenten. Deze ontwikkelingen kunnen zich zowel offline als online manifesteren.
- **Landelijke protestbewegingen**, bijvoorbeeld rondom stikstofbeleid, klimaatmaatregelen of internationale ontwikkelingen, kunnen ook in Voorschoten zichtbaar worden. Daarnaast vraagt de mogelijke invloed van radicale groeperingen, online beïnvloeding en maatschappelijke polarisatie om blijvende alertheid.
- **Polarisatie, desinformatie en online mobilisatie** nemen landelijk toe en vragen ook lokaal om alertheid. Onjuiste informatie, doelbewuste beïnvloeding en afnemend vertrouwen in overheid en instituties kunnen ertoe leiden dat maatschappelijke discussies, participatietrajecten of incidenten sneller escaleren. Dit kan zich uiten in verharding van het debat, weerstand tegen besluitvorming en een grotere ontvankelijkheid voor desinformatie, met een negatieve invloed op de openbare orde en sociale samenhang.

Wat hebben we de afgelopen jaren gedaan?

De afgelopen jaren heeft Voorschoten de basis gelegd voor een lokale aanpak van maatschappelijke spanningen, extremisme en radicalisering. Er is een ‘Plan van aanpak Radicalisering en Extremisme’ opgesteld, de gemeente is aangesloten bij regionale CTER-overleggen en relevante werkgroepen en de samenwerking met partners zoals politie, het Zorg- en Veiligheidshuis en omliggende gemeenten is opgestart. Daarnaast wordt op dit moment geïnvesteerd in het opzetten van een lokaal signaleringsnetwerk in samenwerking met politie (Bondgenoten).

Waar zetten we de komende vier jaar op in?

De enquête laat zien dat maatschappelijke spanningen in Voorschoten vooral worden ervaren in concrete situaties in de leefomgeving, zoals intimiderend gedrag, overlast door groepen, verharding in het onderlinge contact en zorgen over afnemende aanspreekbaarheid op straat. Deze signalen wijzen niet zonder meer op radicalisering of extremisme, maar raken wel aan sociale cohesie, vertrouwen en het gevoel van veiligheid in de openbare ruimte.

De rol van gemeenten verschuift steeds meer naar het vroegtijdig signaleren en duiden van maatschappelijke spanningen, het versterken van de informatiepositie, onder meer door de inzet van specialistisch jongerenwerk, en het vergroten van het handelingsvermogen van professionals en partners. Voorschoten zet daarom in op tijdige signalering, samenwerking met partners en het verder inrichten van een zorgvuldige uitvoeringspraktijk (onder andere Wet PARTA), in nauwe afstemming met regionale partners zoals politie en het Zorg- en Veiligheidshuis. Hierbij is specifiek aandacht voor jongeren, omdat zij zich intensief bewegen in online omgevingen waar maatschappelijke discussies, desinformatie en polariserende of extremistische denkbeelden zich snel kunnen verspreiden. We zetten in op:

- **Vergroten van het vermogen om maatschappelijke spanningen vroegtijdig te signaleren** onder andere door het opbouwen en onderhouden van een lokaal Bondgenoten-netwerk en het monitoren van maatschappelijke ontwikkelingen die lokaal kunnen doorwerken, zoals geopolitieke gebeurtenissen en maatschappelijke opgaven.

- **Versterken van de informatiepositie van gemeente en veiligheidspartners** onder andere door het implementeren van nieuwe mogelijkheden voor samenwerking en informatie-uitwisseling, waaronder de Wet PARTA.

- **Voorkomen van polarisatie, radicalisering en escalatie van maatschappelijke spanningen** onder andere door het versterken van de verbinding tussen het sociaal- en veiligheidsdomein en het bevorderen van dialoog en verbinding tussen verschillende groepen in de samenleving.

- **Versterken van de weerbaarheid van inwoners, maatschappelijke organisaties en professionals** onder andere door het ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan maatschappelijke veerkracht en sociale cohesie en het vergroten van kennis en bewustwording bij professionals over polarisatie, radicalisering en maatschappelijke onrust.

- **Bevorderen van verbinding en vertrouwen tussen overheid en samenleving** door het versterken van contacten met inwoners, maatschappelijke organisaties en sleutelfiguren en het stimuleren van participatie en het vroegtijdig betrekken van belanghebbenden bij maatschappelijke vraagstukken en het transparant communiceren over ontwikkelingen die lokaal maatschappelijke impact kunnen hebben.

- **Onderzoeken mogelijkheden bij online aangejaagde openbare ordeverstoringen.** De gemeente volgt de ontwikkelingen rondom online aangejaagde openbare ordeverstoringen en ontwikkelt waar nodig handelingsperspectief voor het signaleren en beheersen van online mobilisatie die kan leiden tot verstoringen van de openbare orde

3.4 Het versterken van de weerbaarheid

De internationale en nationale veiligheidssituatie is de afgelopen jaren verslechterd en werkt ook door op lokaal niveau. Dreigingen zoals cyberaanvallen, sabotage, extreem weer en langdurige uitval van vitale voorzieningen kunnen de samenleving ontwrichten. Tegelijkertijd kan de overheid bij grootschalige of langdurige verstoringen niet overal gelijktijdig aanwezig zijn. Dit vraagt om een samenleving waarin inwoners, organisaties en overheid voorbereid zijn, elkaar weten te vinden en gezamenlijk kunnen handelen.

Wat zien we in Voorschoten?

Ook Voorschoten moet rekening houden met verstoringen die langdurig kunnen aanhouden of meerdere onderdelen van het dagelijks leven tegelijkertijd raken. Voorbeelden zijn stroomuitval, uitval van internet en mobiele communicatie, extreem weer en verstoring van andere vitale voorzieningen. Deze situaties kunnen gevolgen hebben voor de informatievoorziening, gemeentelijke dienstverlening, zorg en ondersteuning en het bereiken van kwetsbare inwoners.
De enquête laat zien dat een substantieel aantal respondenten het voorbereiden op rampen en crises als prioriteit noemt. Daarnaast zijn de meeste respondenten bereid of zeer bereid om overlast of onveilige situaties te melden. Ook wordt samenwerking met inwoners en ondernemers als prioriteit genoemd. Tegelijkertijd geeft een groot deel van de respondenten aan niet te weten waar zij veiligheidsproblemen kunnen melden en een deel geeft aan zich niet goed geïnformeerd te voelen over wat de gemeente op het gebied van veiligheid doet. Deze uitkomsten onderstrepen het belang van duidelijke informatie, herkenbare meldroutes en praktisch handelingsperspectief voor inwoners en ondernemers.

Wat hebben we de afgelopen jaren gedaan?

De professionele voorbereiding op en bestrijding van rampen en crises is georganiseerd binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden en de gemeentelijke crisisorganisatie. Deze bestaande en wettelijk geborgde crisisbeheersingsstructuur wordt nader beschreven in **paragraaf 4.3 Rampenbestrijding en crisisbeheersing**.
Het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid is daarop een aanvulling en vormt voor gemeenten een relatief nieuwe opgave. Daarbij gaat het niet primair om het optreden van de professionele crisisorganisatie, maar om het voorbereiden van inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en lokale netwerken op langdurige verstoringen. In regionaal verband zijn hiervoor de eerste ontwikkelingen in gang gezet, waaronder het activatieprogramma maatschappelijke weerbaarheid en de ontwikkeling van noodsteunpunten.

Waar zetten we de komende vier jaar op in?

De komende vier jaar zetten we in op het structureel versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van Voorschoten. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij bestaande lokale netwerken, initiatieven en voorzieningen. De gemeente vervult een richtinggevende, verbindende en faciliterende rol. We brengen partijen bij elkaar, maken duidelijk wat de gemeente en haar partners tijdens een verstoring kunnen organiseren en ondersteunen inwoners en organisaties om waar mogelijk zelfstandig en gezamenlijk te handelen.

We zetten in op de volgende lijnen:

- **Lokale netwerken, kwetsbaarheden en voorzieningen in beeld brengen.**
  We brengen relevante maatschappelijke organisaties, verenigingen, ondernemers, buurt- en wijknetwerken en sleutelfiguren beter in beeld. Daarbij kijken we ook naar kwetsbare inwoners en naar locaties, voorzieningen en middelen die tijdens een verstoring van betekenis kunnen zijn.
- **Deelnemen aan het regionale activatieprogramma maatschappelijke weerbaarheid.**
  Samen met de Veiligheidsregio Hollands Midden, andere gemeenten en lokale partners werken we aan concrete afspraken en werkwijzen. Binnen het regionale lerende netwerk delen we kennis en ervaringen en ontwikkelen we de lokale aanpak verder.
- **Oefenen met realistische verstoringsscenario's.**
  We oefenen met scenario's zoals langdurige stroomuitval, uitval van communicatie of extreem weer. Daarbij wordt zichtbaar wat inwoners en organisaties zelf kunnen doen, wat zij voor elkaar kunnen betekenen, welke ondersteuning de overheid kan bieden en waar aanvullende afspraken of voorzieningen nodig zijn.
- **Zelfredzaamheid en onderlinge hulp versterken.**
  We bieden inwoners en ondernemers begrijpelijke en praktische informatie over wat zij voorafgaand aan en tijdens een verstoring kunnen doen. Daarbij besteden we aandacht aan de voorbereiding op de eerste periode van een crisis, het beschikbaar hebben van noodzakelijke voorraden en het omzien naar mensen in de directe omgeving.
- **Kwetsbare inwoners tijdig bereiken en ondersteunen.**
  Niet iedereen beschikt over een sterk sociaal netwerk of heeft in gelijke mate toegang tot informatie en hulp. Samen met zorg- en welzijnspartners, woningcorporaties, vrijwilligers en lokale sleutelfiguren maken we afspraken om inwoners die minder zichtbaar of zelfredzaam zijn tijdens een verstoring te bereiken en te ondersteunen.
- **Risicocommunicatie en lokale informatie- en steunpunten ontwikkelen.**
  We maken duidelijk waar inwoners betrouwbare informatie kunnen vinden, welke meldroutes beschikbaar zijn en wat zij zelf kunnen doen om zich voor te bereiden. Samen met regionale en lokale partners onderzoeken we daarnaast welke bestaande locaties tijdens een langdurige verstoring kunnen functioneren als herkenbaar informatie-, ontmoetings- of steunpunt. Daarbij sluiten we aan bij de landelijke ontwikkeling van noodsteunpunten en maken we zoveel mogelijk gebruik van bestaande maatschappelijke voorzieningen.
- **Leren en structureel borgen.**
  Na oefeningen, pilots en daadwerkelijke verstoringen evalueren we wat goed ging en wat verbetering vraagt. De geleerde lessen worden verwerkt in afspraken, werkwijzen en vervolgactiviteiten. Zo wordt maatschappelijke weerbaarheid geen eenmalig project, maar een structureel onderdeel van de gemeentelijke organisatie en de samenwerking met de Voorschotense samenleving.

4. Overige veiligheidsthema’s binnen het Integraal Veiligheidsplan

Naast de vier strategische veiligheidsthema’s blijft de gemeente Voorschoten zich inzetten op een aantal veiligheidsopgaven die structureel van belang zijn voor de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente. Het betreft onderwerpen die doorlopend worden gemonitord, waarop een reguliere aanpak bestaat of waarvoor de gemeente wettelijke taken en verantwoordelijkheden heeft. Het gaat om:

1. **De inzet op Woninginbraken en andere veel voorkomende criminaliteit (HIC/VVC),**
2. **De inzet op Sociale overlast,**
3. **Femicide en intieme terreur,**
4. **Rampenbestrijding en crisisbeheersing.**

Sociale overlast en HIC/VVC kennen een reguliere basisaanpak die op basis van het actuele veiligheidsbeeld kan worden aangepast of geïntensiveerd. Rampenbestrijding en crisisbeheersing vormen een wettelijk geborgde en structurele taak. Femicide en intieme terreur worden vanwege de mogelijke ernstige en onomkeerbare gevolgen en de groeiende landelijke en regionale aandacht eveneens in dit IVP opgenomen.

4.1 Woninginbraken en veel voorkomende criminaliteit (HIC/VVC)

In 2025 werden in Voorschoten 41 woninginbraken geregistreerd. Dit komt neer op ongeveer 16 woninginbraken per 10.000 inwoners, tegenover ongeveer 12 per 10.000 inwoners landelijk. Hoewel het Voorschotense cijfer daarmee iets boven het landelijke gemiddelde ligt, geeft het meerjarige lokale beeld op dit moment geen aanleiding om woninginbraken als afzonderlijk strategisch thema te prioriteren. De bestaande preventieve en repressieve aanpak wordt voortgezet. Dit doen we onder meer met het zomer- en donkere dagenoffensief en door inwoners bewust te blijven maken van wat zij zelf kunnen doen om woninginbraak te voorkomen.

Naast woninginbraken blijft de gemeente aandacht houden voor andere vormen van veel voorkomende criminaliteit, zoals fietsdiefstal, voertuigcriminaliteit, winkeldiefstal en vernieling. De ontwikkeling van deze delicten wordt structureel gevolgd aan de hand van politiecijfers, meldingen en signalen van inwoners, ondernemers en veiligheidspartners. De gemeente en politie bespreken het actuele veiligheidsbeeld tweewekelijks. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar aantallen, maar ook naar mogelijke trends, locaties, doelgroepen, werkwijzen en de maatschappelijke impact van incidenten.

Wanneer sprake is van een opvallende of structurele toename, wordt gezamenlijk geduid wat daarvan de mogelijke oorzaken zijn en of aanvullende inzet nodig is. Afhankelijk van de aard van de problematiek kan de bestaande aanpak worden geïntensiveerd, bijvoorbeeld door gerichte preventie en communicatie, extra Toezicht en handhaving of een gerichte inzet van politie en andere relevante partners. De aanpak blijft daarmee flexibel en kan worden aangepast wanneer het lokale veiligheidsbeeld daartoe aanleiding geeft.

4.2 Sociale overlast

Binnen Voorschoten wordt sociale overlast gezien als hinderlijk of ontwrichtend gedrag van individuen of groepen dat de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van inwoners beïnvloedt. Het gaat daarbij onder meer om overlast door jeugdgroepen, burenconflicten, intimidatie, lichte ordeverstoringen, geluidsoverlast, vuurwerkoverlast, vervuiling van de openbare ruimte en overlast door personen met onbegrepen gedrag. De aard en omvang van deze problematiek zijn in Voorschoten over het algemeen beheersbaar, maar vragen blijvende aandacht vanwege de directe impact op de woonomgeving en het veiligheidsgevoel van inwoners.

De enquête onder inwoners en ondernemers bevestigt dat sociale overlast een belangrijk aandachtspunt is in de veiligheidsbeleving van Voorschoten. Respondenten noemen vooral overlast door jongeren, intimiderend gedrag, fatbikes en scooters, vuurwerk, afval, geluidsoverlast en situaties rond parken, winkelgebieden en stations. Ook geven veel respondenten aan dat zij zich vooral in de avonduren, rond treinstations en bushaltes en in parken of groenvoorzieningen minder veilig voelen. Deze uitkomsten laten zien dat sociale overlast niet alleen gaat over incidenten, maar ook over de beleving van veiligheid op herkenbare plekken in de directe leefomgeving.

De aanpak richt zich daarom op een zichtbare, gebiedsgerichte en preventieve inzet. Daarbij werken Toezicht en handhaving, regulier en specialistisch jongerenwerk, politie, wijkteams, zorgpartners en inwoners vanuit hun eigen rol samen. Vroegsignalering, wijkgericht werken en het delen van signalen zijn belangrijk om overlast tijdig te herkennen en waar mogelijk te voorkomen. Waar sprake is van structurele of complexe problematiek, wordt opgeschaald en wordt samen met partners gezocht naar een passende aanpak.

Bij de aanpak is niet alleen optreden van belang, maar ook het voorkomen van herhaling. Dit vraagt om duidelijke normstelling, contact met jongeren en andere betrokkenen, het verbeteren van de leefbaarheid op plekken waar overlast zich concentreert en het serieus opvolgen van signalen uit de wijk. Deze inzet sluit aan bij de uitgangspunten uit het coalitieakkoord, waarin wordt ingezet op een wijkgerichte, integrale en domeinoverstijgende werkwijze gericht op het versterken van sociale veiligheid en leefbare buurten.

4.3 Femicide en intieme terreur

Femicide en intieme terreur zijn ernstige en vaak minder zichtbare vormen van veiligheidsproblematiek binnen het snijvlak van zorg en veiligheid. Intieme terreur kenmerkt zich door een patroon van dwang, controle, bedreiging, isolatie en geweld binnen een afhankelijkheidsrelatie. In ernstige gevallen kan escalatie leiden tot dodelijk geweld. De gevolgen voor slachtoffers, kinderen en hun omgeving kunnen groot en onomkeerbaar zijn.
Het tijdig herkennen en zorgvuldig opvolgen van signalen is daarom van groot belang. Het kan daarbij gaan om signalen van dwang en controle, stalking, bedreiging, toenemend geweld en andere tekenen van escalatie. Dit vraagt om alertheid en goede samenwerking tussen onder andere gemeente, politie, Veilig Thuis, zorg- en hulpverleningsorganisaties en andere betrokken partners.

Voorschoten volgt de landelijke en regionale beleidsontwikkeling op dit thema en sluit aan bij regionale werkwijzen, kennisontwikkeling en beschikbare instrumenten en campagnes. Zo zal Voorschoten, evenals afgelopen jaar, weer deelnemen aan de landelijke campagne ‘isditliefde.nl’, waarmee aandacht

wordt gevraagd voor huiselijk geweld en femicide. Dit gebeurt met posters en berichten via sociale media vanuit de gemeentelijke organisatie en de oproep aan scholen, buurthuizen, de bibliotheek, sportclubs, huisartsen, horeca en andere organisaties om hetzelfde te doen en intieme terreur uit de taboesfeer te halen. De komende jaren zetten we daarnaast in op het vergroten van de kennis en bewustwording bij betrokken professionals, het versterken van de vroegsignalering en het toepassen van duidelijke samenwerkingsafspraken voor de beoordeling en opvolging van signalen. Ook kan op de site van gemeente Voorschoten eenvoudig informatie worden gezocht en contactgegevens worden gevonden voor meldingen van huiselijk geweld.

4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Rampenbestrijding en crisisbeheersing vormen een essentieel onderdeel van de lokale veiligheidsopgave van Voorschoten en hangen nauw samen met het versterken van de weerbaarheid van de samenleving. De gemeente maakt deel uit van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM), waarin wordt samengewerkt aan voorbereiding, bestrijding en nazorg van incidenten en crises, op basis van onder meer het regionaal risicoprofiel, het regionaal beleidsplan en het crisisplan. De gemeente vervult hierin een duidelijke rol, onder andere op het gebied van crisiscommunicatie, opvang en verzorging van inwoners, nazorg en advisering van regionale crisisteams.

Incidenten uit de afgelopen jaren, waaronder lokale branden en het treinongeval in Voorschoten in 2023, onderstrepen het belang van een goede voorbereiding. Tegelijkertijd verandert de context van crisisbeheersing door onder andere klimaatontwikkelingen, maatschappelijke spanningen en geopolitieke ontwikkelingen. De inzet binnen rampenbestrijding en crisisbeheersing sluit daarmee direct aan op de bredere ambitie om de weerbaarheid en veerkracht van de gemeente en haar inwoners te versterken. Vanwege het wettelijk geborgde en structurele karakter is rampenbestrijding en crisisbeheersing onderdeel van de reguliere taakuitvoering. Het thema wordt daarom niet als afzonderlijk strategisch speerpunt geprioriteerd, maar blijft van groot belang voor een veilige en veerkrachtige gemeente.

Relatie met maatschappelijke weerbaarheid

De professionele rampenbestrijding en crisisbeheersing kan niet los worden gezien van de voorbereiding en veerkracht van de samenleving. Naast de reguliere crisisorganisatie zet Voorschoten daarom in op het versterken van de zelfredzaamheid, onderlinge hulp en samenwerking met lokale netwerken en organisaties. De doelstellingen en activiteiten op dit gebied zijn uitgewerkt in **paragraaf 3.4 Het versterken van de weerbaarheid.**

5. Toezicht en Handhaving

Toezicht en handhaving vormen geen afzonderlijk veiligheidsthema, maar een belangrijk instrument bij de uitvoering van meerdere onderdelen van dit IVP, waaronder sociale overlast, ondermijning, veel voorkomende criminaliteit en de aanpak van jeugdproblematiek.

De enquête bevestigt dat zichtbaarheid en bereikbaarheid van Toezicht en handhaving voor inwoners en ondernemers bepalend zijn voor het veiligheidsgevoel. Meer Toezicht en handhaving is de meest genoemde prioriteit in de enquête. Daarbij gaat het niet alleen om handhavend optreden, maar ook om zichtbaar aanwezig zijn in wijken, parken, winkelgebieden en rond stations, vooral op momenten waarop inwoners overlast of onveiligheid ervaren. Toezicht en handhaving zijn daarmee belangrijke pijlers binnen het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Voorschoten. Handhavers en politie werken vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid samen aan een veilige en leefbare gemeente. Daarbij vullen zij elkaar aan en stemmen zij hun inzet waar nodig op elkaar af.

Toezicht en handhaving richten zich op het voorkomen en aanpakken van overtredingen en overlast in de openbare ruimte. Door zichtbaar aanwezig te zijn in wijken en op locaties waar mensen samenkomen, dragen handhavers bij aan het veiligheidsgevoel, onderhouden zij contact met inwoners en ondernemers en kunnen zij ontwikkelingen vroegtijdig signaleren. Waar nodig treden zij op of leiden zij signalen door naar de juiste partner. De politie blijft verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde.

Thema's waarop wordt ingezet

De inzet van handhavers richt zich onder andere op:

- parkeeroverlast en foutparkeren
- verkeersveiligheid (zoals fietsen in de Voorstraat en het gedrag van fietsers, scooters en verkeer rondom scholen)
- afvalovertredingen en bijplaatsingen
- gebruik van de openbare ruimte (zoals bouwcontainers, voertuigen en weesfietsen)
- woonoverlast en het doorzetten van meldingen naar partners om buurtbemiddeling op te starten
- Toezicht en handhaving bij evenementen
- controles op horeca en alcoholverstrekking
- preventieve acties en campagnes
- diergerelateerde overlast (zoals loslopende honden en opruimplicht)

Omdat de handhavingscapaciteit niet onbeperkt is, worden binnen het jaarlijkse Handhavingsuitvoeringsplan (HUP) prioriteiten gesteld en keuzes gemaakt in de inzet, waarbij ook rekening wordt gehouden met actuele ontwikkelingen en onvoorziene werkzaamheden.

Herziening BOA-bestel

Het domein van Toezicht en handhaving is volop in ontwikkeling. Landelijke ontwikkelingen, technologische innovaties en veranderende maatschappelijke verwachtingen vragen om een verdere professionalisering van de handhavingspraktijk. De komende jaren wordt gewerkt aan de herziening van het BOA-

bestel, waarmee de positie, bevoegdheden en het handelingsperspectief van buitengewoon opsporingsambtenaren verder worden versterkt. Tegelijkertijd investeert de gemeente in moderne en effectieve instrumenten voor Toezicht en handhaving. Zo wordt gewerkt aan een bodycambeleid voor BOA's en toezichthouders, wordt een handhavingsarrangement ontwikkeld om de samenwerking met partners verder te versterken en worden de mogelijkheden voor de inzet van cameratoezicht onderzocht.

Ontwikkelingen in aanpak jeugdoverlast

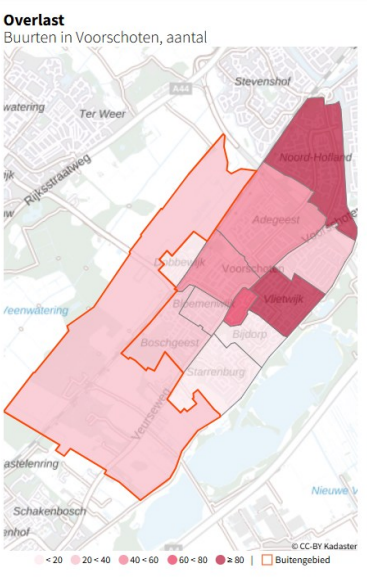
De gemeente zet in op zichtbare aanwezigheid en vroegtijdige begrenzing bij overlastgevend of grensoverschrijdend gedrag van jongeren. BOA's houden toezicht op bekende jeugdlocaties, onderhouden contact met jongeren, brengen jeugdgroepen en ontwikkelingen in beeld en bespreken overlastlocaties met betrokken partners. Jongeren worden aangesproken op hun gedrag en waar nodig wordt handhavend opgetreden, bijvoorbeeld bij overlast, verkeersovertredingen of alcoholgebruik door minderjarigen. Daarbij wordt samengewerkt met politie, jongerenwerk en andere partners, zodat normstelling en handhaving waar mogelijk worden verbonden met preventie, begeleiding en het voorkomen van herhaling.
Ook binnen de aanpak van jeugdoverlast verandert de rol van BOA's. Door de uitbreiding van bevoegdheden en een toenemende nadruk op preventie krijgen BOA's meer mogelijkheden om pedagogisch en vroegtijdig op te treden bij grensoverschrijdend gedrag van jongeren. Daarbij wordt ingezet op versterking van de samenwerking met Halt, onder meer doordat BOA's voor een breder scala aan feiten minderjarigen kunnen doorverwijzen naar een Halt-interventie. Hiermee wordt niet alleen handhavend opgetreden, maar wordt ook ingezet op gedragsverandering, bewustwording en het voorkomen van verdere instroom in het strafrecht. Toezicht en handhaving dragen daarmee niet alleen bij aan de openbare orde en veiligheid, maar ook aan een veilige, leefbare en kansrijke omgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers. De voor deze ontwikkelingen benodigde opleidingen en trainingen worden tijdig gevolgd, zodat BOA's en toezichthouders optimaal zijn toegerust voor hun veranderende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

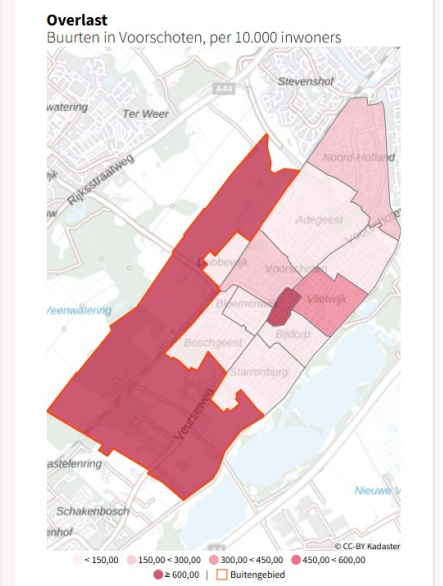
6. Bijlagen

6.1 Veiligheidsbeeld Voorschoten

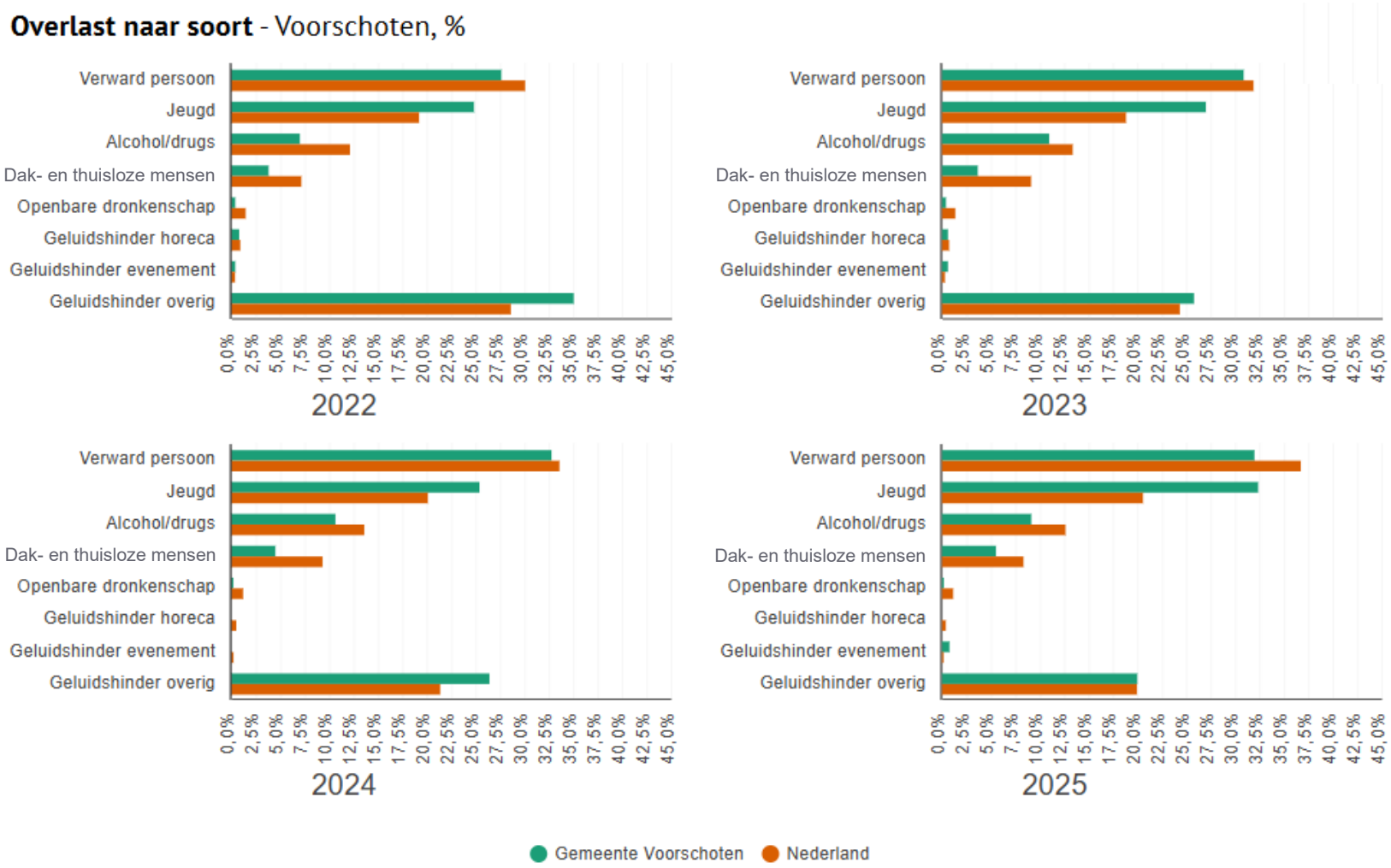
In deze bijlage zijn de ontwikkelingen weergegeven van een aantal belangrijke veiligheidsthema's in Voorschoten, waaronder woninginbraken, overlast, online criminaliteit en drugscriminaliteit. De grafieken bieden inzicht in trends en ontwikkelingen over meerdere jaren.

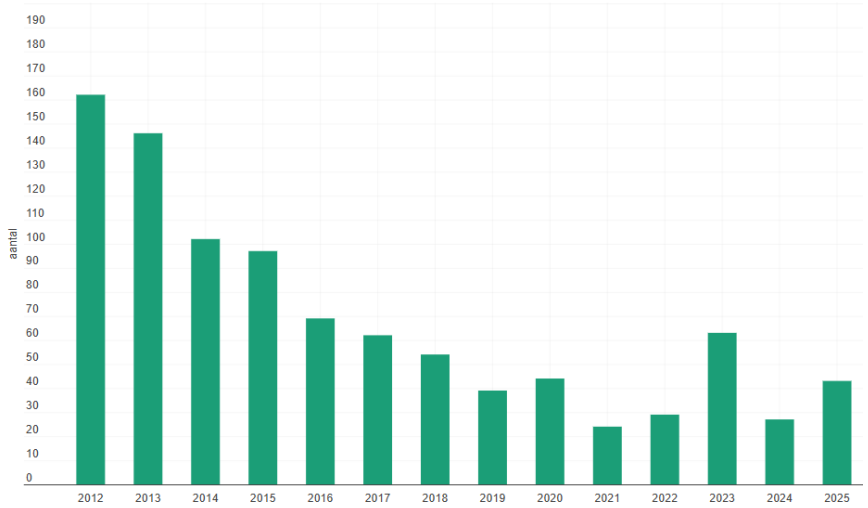

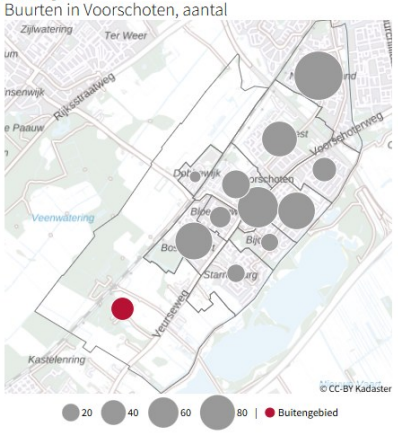
Overlast naar soort - Voorschoten, %

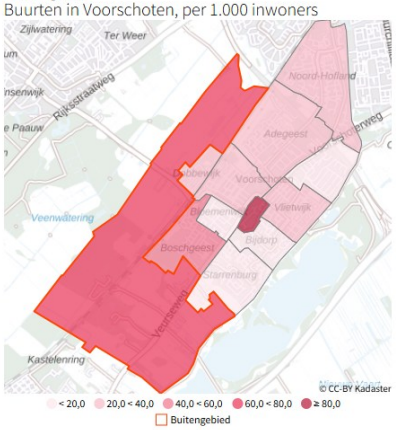
Diefstal/inbraak woning: absolute aantallen per jaar

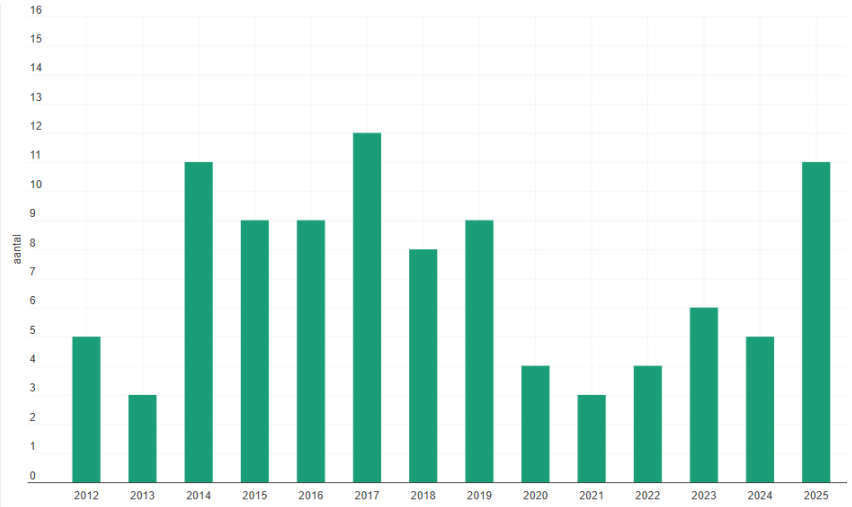
Misdrijven
Buurten in Voorschoten, aantal

Misdrijven
Buurten in Voorschoten, per 1.000 inwoners

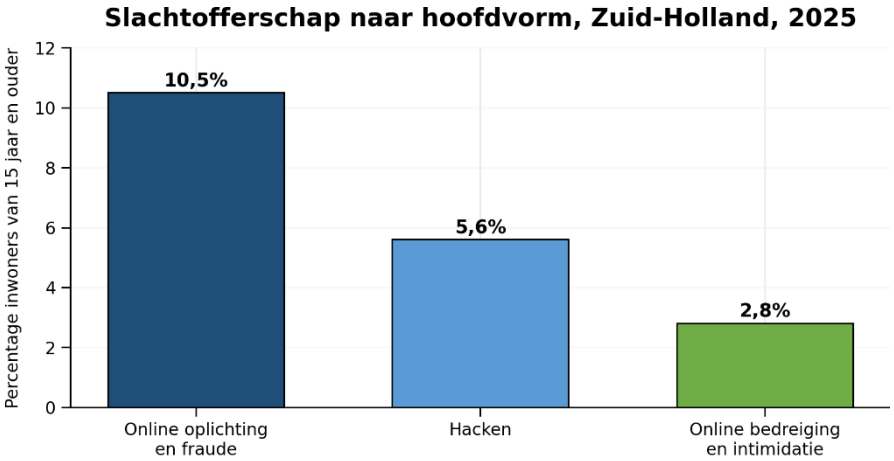
Drugsmisdrijven: absolute aantallen per jaar

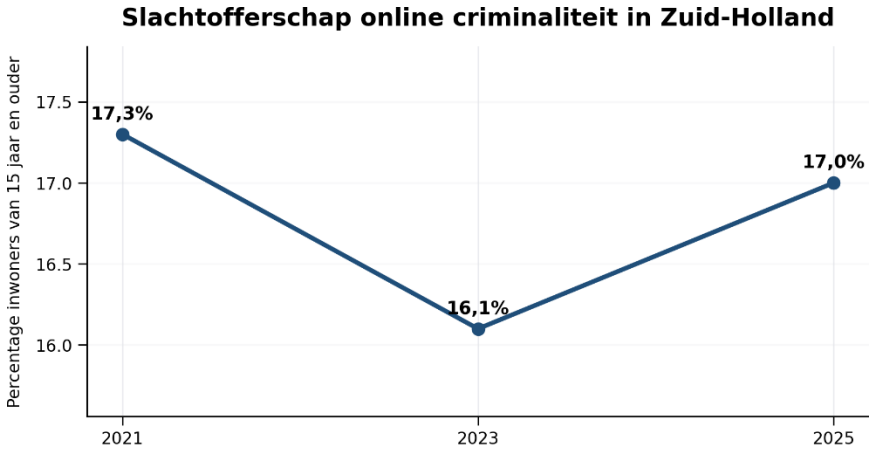

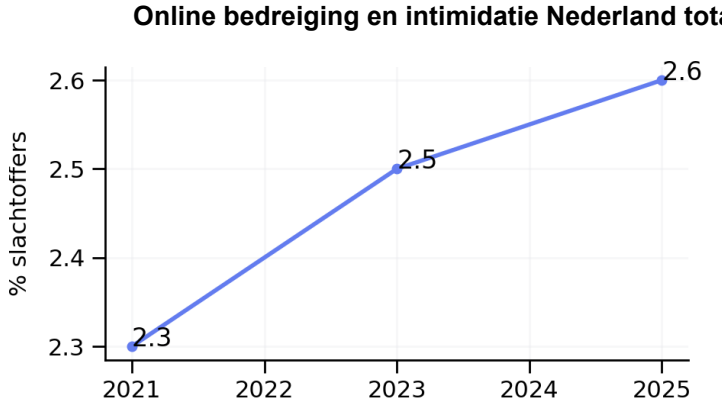
Misdrijven (totaal): absolute aantallen per jaar

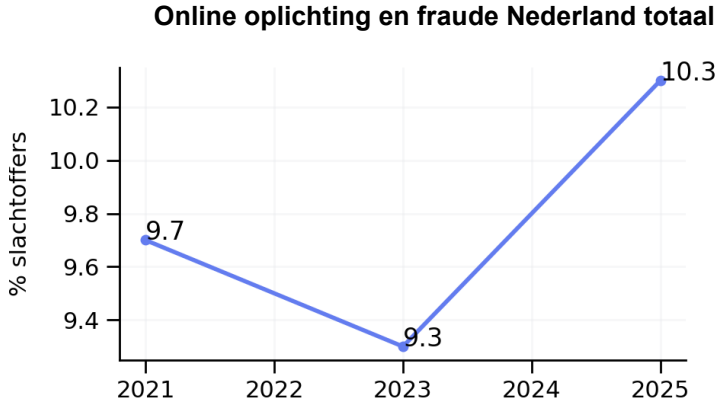

Voor online criminaliteit zijn nauwelijks cijfers specifiek voor Voorschoten beschikbaar. Voor een indicatie van de lokale situatie wordt daarom aangesloten bij de beschikbare cijfers voor Zuid-Holland en Nederland. Bron: CBS, Veiligheidsmonitor 2021, 2023 en 2025.

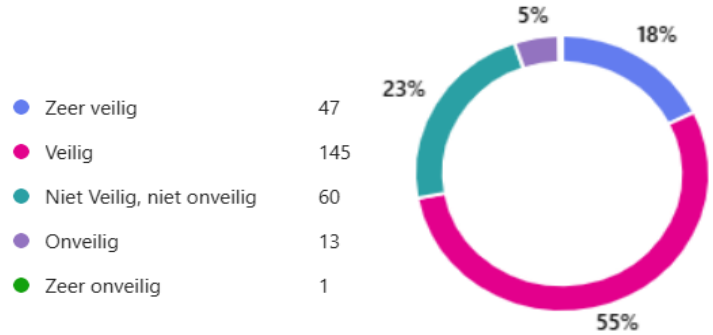

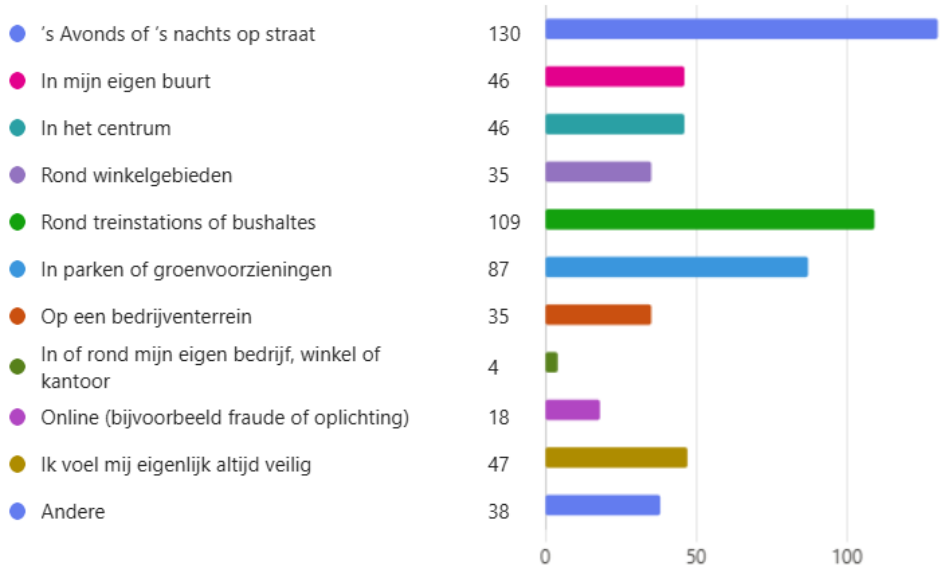
6.2 Uitkomsten enquête

Als onderdeel van de voorbereiding op het Integraal Veiligheidsplan is een online enquête opgesteld om input op te halen bij inwoners en ondernemers van Voorschoten. De enquête is breed verspreid en gedeeld, zodat zoveel mogelijk mensen de gelegenheid kregen hun ervaringen, zorgen en suggesties op het gebied van veiligheid mee te geven. Op het moment van schrijven hebben **267 respondenten** de enquête ingevuld.
In deze bijlage worden de meest opvallende resultaten weergegeven. De uitkomsten vormen geen volledig representatief beeld van alle inwoners en ondernemers, maar geven wel waardevolle signalen over de veiligheidsbeleving, ervaren overlast en thema's die volgens respondenten prioriteit verdienen. De uitkomst van de gehele enquête vindt u **hier**.

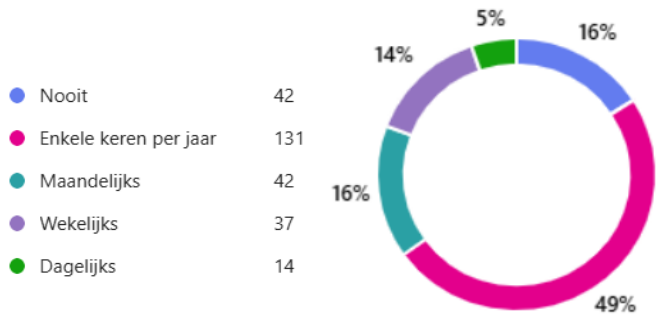
8. Hoe veilig voelt u zich over het algemeen in Voorschoten?

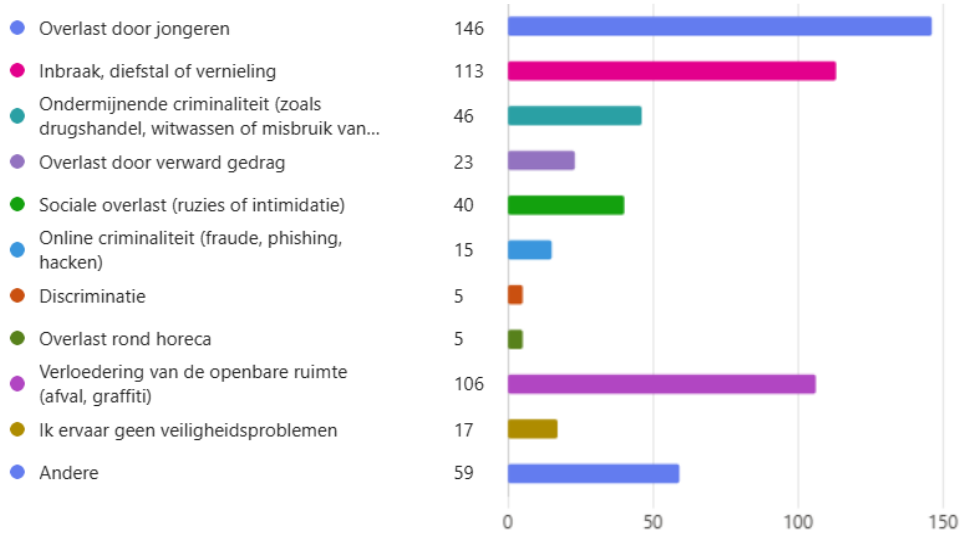
9. In welke situaties of op welke plekken voelt u zich minder veilig in Voorschoten?

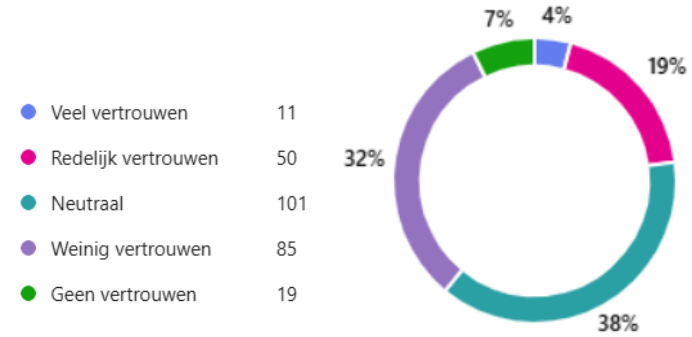
10. Hoe vaak voelt u zich minder veilig in Voorschoten?

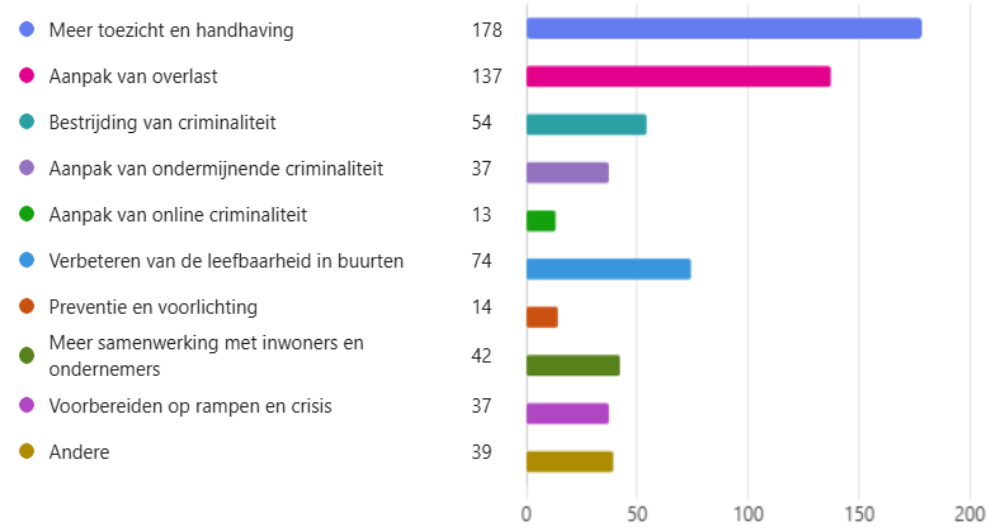
11. Welke veiligheidsproblemen ziet u in Voorschoten?

18. In hoeverre heeft u vertrouwen in de aanpak van veiligheid door de gemeente?

15. Waar moet de gemeente volgens u de komende jaren prioriteit aan geven?

Top 3 genoemde aandachtspunten per wijk

267 reacties met ingevulde woonwijk

Enquête Veiligheid Voorschoten | vaste kleur per veiligheidsthema

Vaste kleuren per onderwerp. Meerdere antwoorden waren mogelijk; de cirkels tonen de verhouding binnen de top drie per wijk.

Bron: Enquête Veiligheid Voorschoten, 1 september 2026

Top 3 genoemde prioriteiten per wijk

Enquête Veiligheid Voorschoten | vaste kleur per prioriteit

267 reacties met ingevulde woonwijk

1. Meer toezicht en handhaving	25
2. Aanpak van overlast	17
3. Bestrijding van criminaliteit	10

1. Leefbaarheid in buurten	6
2. Samenwerking inwoners/ondernemers	5
3. Preventie en voorlichting	4

1. Meer toezicht en handhaving	10
2. Aanpak van overlast	5
3. Aanpak ondermijnende criminaliteit	4

1. Meer toezicht en handhaving	9
2. Aanpak van overlast	8
3. Leefbaarheid in buurten	5

1. Meer toezicht en handhaving	5
2. Aanpak van overlast	3
3. Bestrijding van criminaliteit	3

1. Meer toezicht en handhaving	12
2. Aanpak van overlast	9
3. Leefbaarheid in buurten	4

1. Aanpak van overlast	4
2. Meer toezicht en handhaving	3
3. Aanpak ondermijnende criminaliteit	3

1. Meer toezicht en handhaving	12
2. Aanpak van overlast	9
3. Bestrijding van criminaliteit	6

1. Meer toezicht en handhaving	20
2. Aanpak van overlast	16
3. Leefbaarheid in buurten	10

1. Meer toezicht en handhaving	34
2. Aanpak van overlast	31
3. Leefbaarheid in buurten	23

1. Meer toezicht en handhaving	23
2. Aanpak van overlast	15
3. Leefbaarheid in buurten	7

1. Meer toezicht en handhaving	21
2. Aanpak van overlast	17
3. Leefbaarheid in buurten	8

Meerdere antwoorden waren mogelijk. De cirkels tonen de verhouding binnen de top 3 per wijk. Vrije antwoorden zijn niet samengevoegd tenzij de betekenis evident gelijk was.

Bron: Enquête Veiligheid Voorschoten, 1 september 2026

6.3 Bronnen

Voor de totstandkoming van dit IVP is gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Het betreft onder andere (veiligheids)beelden en lokale en regionale veiligheidsanalyses en -cijfers, waaronder het Algemeen Veiligheidsbeeld van de politie, het Regionaal Beleidsplan van de politie-eenheid Den Haag, het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland van de NCTV en analyses en rapportages van het RIEC Den Haag. Daarnaast zijn verschillende openbare internetbronnen, gemeentelijke beleidsnotities, tabellenboeken en overige (lokale) signalen van veiligheidspartners gebruikt.

- **Nationale Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)** Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland, Den Haag, 2026.
- **RIEC** Jaarverslag, Den Haag, 2025
- **Eenheid Den Haag** Regionaal Beleidsplan 2027-2030, Den Haag, 2026
- **Eenheid Den Haag** Veiligheidsbeeld online criminaliteit 2025, Den Haag, 2025
- **Gemeente Voorschoten** Coalitieakkoord 2026-2030, Voorschoten, 2026
- **Gemeente Voorschoten** Plan van aanpak implementatie lokale aanpak radicalisering en extremisme, Voorschoten, 2025
- **Gemeente Voorschoten** Aanpak Mensenhandelbeleid, Voorschoten, 2024
- **Ministerie van Justitie en Veiligheid** Veiligheidsagenda 2023-2026, Den Haag, 2022
- **Politie Eenheid Den Haag** Algemeen Veiligheidsbeeld 2025, Den Haag, 2025
- **Politie** (intern) Handboek Bondgenoten, 2025
- **Politie** Tabellenboeken
- **Handhaving gemeente Voorschoten** Handhavingsuitvoeringsplan 2026 (HUP'26)
- **Jan Dirk de Jong/Lectoraat Aanpak Jeugdcriminaliteit** Jongerenwerk voor de '2%', 2022
- **Waar staat je gemeente**
- **Dataportaal Politie**
- **Platform Veilig Ondernemen**
- **Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid**
- **Veiliginternetten**
- **Veiligheidscoalitie Den Haag**
- **Halt**
- **Dealbreakers**
- **VNG**
- **Veiligheidsregio Hollands Midden**
- **Ministerie van justitie en Veiligheid**